

Podatkowe i bilansowe zamknięcie roku 2020

Przejdź do produktu na www.ksiegarnia.beck.pl

Wprowadzenie

Niniejsze opracowanie zawiera niezbędne informacje w zakresie zamknięcia rocznego 2020 w kontekście bilansowym i podatkowym. Projekt ma charakter długoterminowy, a jego istotą jest dostarczanie specjalistycznej oraz aktualnej wiedzy o sporządzaniu sprawozdawczości finansowej i rozliczeń podatkowych (m.in. CIT, PIT, VAT). Odrębność prawa bilansowego i podatkowego ma swoje konsekwencje nie tylko w prowadzeniu ewidencji działalności gospodarczej, lecz także (a może przede wszystkim) w zamknięciu rocznym. W publikacji przedstawiliśmy problematykę zamknięcia roku zarówno w kontekście bilansowym, jak i podatkowym. Takie dualne podejście do zamknięcia rocznego niewątpliwie stanowi dodatkową wartość dla praktyków życia gospodarczego.

Oczywisty jest szczególny wpływ pandemii na finanse, rachunkowość i podatki przedsiębiorców, zwłaszcza w zakresie kolejno wprowadzanych tzw. tarcz antykrzysowych. Obecne to:

- 1) ustawa covidowa, czyli ustawa z 2.3.2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 374 ze zm.), która stanowi podstawową regulację dotyczącą szeregu rozwiązań mających na celu zapobieganie COVID-19. Wprowadziła ona zmiany do ponad 60 ustaw;
- 2) tarcza 1.0, czyli ustawa z 31.3.2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2020 r. poz. 568 ze zm.). Wprowadziła m.in. możliwość składania czynnego żalu w formie elektronicznej, dodatkowe preferencje podatkowe związane z ulgą B+R (podatnicy zostali uprawnieni do odliczenia wydatków kwalifikowanych poniesionych w trakcie 2020 r. na działalność badawczo-rozwojową, której celem jest opracowanie produktów niezbędnych do przeciwdziałania COVID-19, już na etapie

obliczania zaliczki na podatek) czy też modyfikację ulgi IP Box (podatnicy osiągający w 2020 r. kwalifikowane dochody z KPWI, które wykorzystywane są do przeciwdziałania COVID-19, mogą stosować w trakcie roku podatkowego do opodatkowania tych dochodów stawkę podatku, o której mowa w tym przepisie, przy obliczaniu zaliczek na podatek dochodowy);

- 3) tarcza 2.0, czyli ustawa z 16.4.2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz.U. z 2020 r. poz. 695). Wprowadziła m.in. przedłużenie terminu na sporządzenie dokumentacji cen transferowych dla wybranych podatników, a także zwolnienie podatkowe z tytułu nieopłaconych składek ZUS;
- 4) tarcza 3.0, czyli ustawa z 14.5.2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz.U. z 2020 r. poz. 875). Wprowadziła zmiany zasad egzekucji świadczeń pracowniczych;
- 5) tarcza 4.0, czyli ustawa z 4.6.2020 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na zapewnienie płynności finansowej przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 (Dz.U. z 2020 r. poz. 1086). Wprowadza zmiany m.in. w zakresie dofinansowania kosztów zatrudnienia pracowników z FGŚP (zmiany w tym zakresie były też wprowadzane w tarczy 1.0 oraz 2.0) czy też ułatwienia w zakresie skutecznego pozyskiwania certyfikatów rezydencji od zagranicznych kontrahentów;
- 6) tarcza 5.0, czyli ustawa z 17.9.2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2020 r. poz. 1639). Wprowadza ona od 15.10.2020 r. świadczenie postojowe, dodatkowe świadczenie postojowe i zwolnienie z opłacania składek dla przedsiębiorców z wybranych branż, m.in. turystycznej, estradowej i wystawienniczej;

- 7) tarcza 6.0 – na etapie przekazywania tej książki druku jest to projekt ustawy z 26.10.2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. Podobnie jak przy tarczy 5.0, wsparcie finansowe czy zwolnienia z ZUS będą dotyczyć wybranych branż, takich jak np. turystyczna, gastronomiczna czy handlowa.

W związku z wprowadzonymi zmianami i sytuacją ekonomiczną w okresie pandemii, w niniejszej publikacji w szczególności:

- 1) omawiamy wpływ pandemii COVID-19 na zamknięcie roczne (weryfikacja zasady kontynuacji działalności, testowanie na utratę wartości aktywów, rezerwy występujące w szczególnych sytuacjach, ujawnienia w informacji dodatkowych do sprawozdania);
 - 2) wyjaśniamy, jaki jest wpływ rozwiązań przyjętych w tarczach na przychody i koszty podatkowe (ustalenie, czy dana dotacja, subwencja, wsparcie finansowe z różnych instytucji, zwolnienia podatkowe itd. mogą być uznane za przychód podatkowy, a wydatki z różnych form wsparcia można uznać za podatkowy koszt uzyskania przychodów); przy omawianiu tych zagadnień nawiązujemy m.in. do objaśnień podatkowych Ministra Finansów z 21.7.2020 r. w sprawie nowych preferencji stosowanych w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19;
 - 3) przedstawiamy zasady kontroli wydatkowania środków przyznawanych na podstawie rozwiązań przyjętych w tarczach. Zależnie od konkretnego instrumentu oraz obowiązujących przepisów, kontrole mogą obejmować: zasadność przyznania określonej formy pomocy, weryfikację spełniania warunków uzyskania wsparcia – na etapie początkowym; prawdziwość złożonych oświadczeń oraz przedłożonych dokumentów (w tym wniosków i dołączonych załączników); prawidłowość wydatkowania środków; rzetelność dokumentowania wydatków realizowanych z otrzymanych kwot wsparcia; fakt zatrudniania pracowników objętych umową; inne aspekty istotne dla danej formy wsparcia. Beneficjenci wsparcia powinni w pierwszej kolejności analizować, jaki jest rzeczywisty zakres wydatków, które mogą zostać sfinansowane z danego instrumentu pomocowego. Analiza powinna obejmować przede wszystkim umowy wiążące beneficjenta oraz przepisy ustawy właściwe dla otrzymanej pomocy;
 - 4) wyjaśniamy, jak poprawnie rozliczyć subwencję z Polskiego Funduszu Rozwoju (warunki umorzenia subwencji z PFR; szacowanie kwoty subwencji podlegającej zwrotowi; kontrola nie-
- przekroczenia limitu pomocy publicznej wynoszącego 800 000 euro; kontrola podpisania umowy przez osobę uprawnioną).
- Oprócz powyższych zagadnień w publikacji szczegółowo omawiamy procedurę dotyczącą zamknięcia rocznego, obowiązki i odpowiedzialność w tym zakresie, listy kontrolne, jak również zasady przekazywania niezbędnych raportów zarówno w prawie bilansowym, jak i podatkowym. Mocną stroną opracowania jest całościowe odniesienie się we wszystkich analizowanych kwestiach do aktualnego orzecznictwa sądów administracyjnych i interpretacji organów podatkowych w kontekście bilansowym i podatkowym.
- Dokonałiśmy charakterystyki kluczowych elementów bilansu, ze szczególnym uwzględnieniem różnic między ujęciem bilansowym a podatkowym. Ponadto poddaliśmy szczegółowej analizie pozostałe elementy sprawozdania finansowego (wraz z licznymi przykładami). Kluczowym elementem opracowania jest ujęcie operacji gospodarczych nie tylko w kontekście bilansowym, lecz także podatkowym. Dlatego przedstawiliśmy w rozbudowanej i praktycznej formie zagadnienia podatkowe, które prezentują kwestie kosztów i przychodów podatkowych. W szczególności omówiliśmy zdarzenia związane ze zmianami w przepisach podatkowych, takie jak np.:
- 1) ulga B+R, ulga IP Box,
 - 2) obniżona stawka CIT w wysokości 9%,
 - 3) koszty użytkowania samochodów osobowych (z uwzględnieniem objaśnień MF z 9.4.2020 r. dotyczących wykorzystywania samochodu osobowego w prowadzonej działalności oraz interpretacji ogólnej z 21.9.2020 r., Nr DD3.8201.1.2020, m.in. w zakresie możliwości objęcia zryczałtowanym przychodem kosztów paliwa zużywanego przez pracownika wykorzystującego samochód prywatny),
 - 4) leasing (w tym leasing samochodów),
 - 5) podatek u źródła,
 - 6) koszty twórców (z uwzględnieniem interpretacji ogólnej z 18.9.2020 r., DD3.8201.1.2018, wskazującej warunki, których spełnienie umożliwia zastosowanie 50% kosztów uzyskania przychodów),
 - 7) rozliczanie strat z lat ubiegłych w kontekście podziału przychodów na kapitałowe lub pozostałe,
 - 8) odpisanie w koszty należności straconych (w tym kwestia zmian w uldze na złe długi),
 - 9) rozliczanie podatku od przychodów z budynku,
 - 10) ograniczenia w zaliczaniu do kosztów wydatków z tytułu usług niematerialnych,
 - 11) rozliczenie dochodów z działalności osiągniętych za granicą w zeznaniu rocznym.
- Wszystkie te zagadnienia uwzględniają aspekt zamknięcia roku (np. przez odniesienie danej operacji do konkretnej deklaracji rocznej) oraz przypadki różnic w podejściu księgowym i podatkowym. Ważnym

elementem opracowania jest też ujęcie przejścia z wyniku bilansowego na podatkowy oraz ustalenie podatku odroczonego.

Zdecydowaliśmy się na odrębne ujęcie ważnych – z punktu widzenia zamknięcia rocznego – skutków zdarzeń, które nie są bezpośrednio związane z konkretną pozycją sprawozdania finansowego. Przykładowo znajdują się tutaj zagadnienia takie jak: inwentaryzacja, leasing, kontrakty długoterminowe, odsetki, pliki JPK_VDEK, sporządzanie e-sprawozdań przy zastosowaniu plików JPK, mechanizm podzielonej płatności (z uwzględnieniem objaśnień MF z 23.12.2019 r. w tym zakresie), biała lista podatkowa (z uwzględnieniem objaśnień MF z 20.12.2019 r. w tym zakresie), nowa matryca stawek VAT, wiążąca informacja stawkowa, kasy online, schematy podatkowe, ceny transferowe, zakończenie działalności przedsiębiorcy itd.).

Szczególnie istotna jest tutaj kwestia plików JPK_V7. Od 1.10.2020 r. wszyscy podatnicy czynni VAT zostali objęci nowymi zasadami raportowania VAT i od tego momentu nie trzeba już składać oddzielnie tradycyjnych deklaracji VAT-7, a pliki JPK_VAT zmieniły dotychczasową formułę. Raportowanie dla celów VAT dokonuje się w ramach jednego pliku JPK_V7M albo JPK_V7K, zwanego ogólnie JPK_VDEK.

Zmiana formuły raportowania VAT (nowe struktury), pomimo likwidacji deklaracji, w praktyce oznacza istotne rozszerzenie zakresu danych przekazywanych organom podatkowym.

Nowe informacje, które w myśl zmienionych przepisów muszą przekazywać podatnicy VAT, dotyczą m.in.:

- 1) grup towarów i usług,
- 2) typów dokumentu,
- 3) tzw. dodatkowych danych ewidencyjnych.

Z uwagi na zakres zmian związanych z uzupełnieniem struktury pliku JPK o dodatkowe informacje, niezbędne stało się dokonanie przez podatników VAT analiz merytorycznych i klasyfikacyjnych każdej realizowanej transakcji dla celów JPK. W konsekwencji prawidłowe zaraportowanie nowych danych wymaga przeprowadzenia dodatkowych czynności i działań podatników VAT, a przede wszystkim merytorycznego wsparcia dla pracowników zatrudnionych w działach finansowo-księgowych.

Dodatkową nowością w tym wydaniu jest kompleksowe omówienie zagadnienia odsetek (kapitałowych, ustawowych, umownych, maksymalnych oraz za opóźnienie w transakcjach). Duże zmiany w tym zakresie wprowadziły Uchwały Rady Polityki Pieniężnej. Najpierw w uchwale z 18.3.2020 r. RPP ustaliła stopę referencyjną na poziomie 1% (została obniżona o 0,5 punktu procentowego). W dniu 8.4.2020 r. RPP po raz drugi dokonała obniżenia stopy referencyjnej NBP, tym razem z 1% do 0,5%. Następnie w dniu 28.5.2020 r. RPP po raz trzeci – w związku z pandemią COVID-19 –

zdecydowała się na obniżenie stopy referencyjnej NBP do poziomu 0,1%.

W związku z powyższymi zmianami, począwszy od 18.3.2020 r. odsetki ustawowe za opóźnienie wynosiły 6,5% (1% + 5,5%), od 9.4.2020 r. – 6,0% (0,5% + 5,5%), od 29.5.2020 r. odsetki ustawowe za opóźnienie wynoszą natomiast 5,6% (0,1% + 5,5%). To wszystko ma ogromny wpływ na zasady obliczania każdego rodzaju odsetek.

Warto jednak pamiętać, że obniżki stóp procentowych przez RPP nie wpłynęły na obniżenie stawek odsetek za zwłokę od zaległości podatkowych. Wynika to z konstrukcji tych odsetek: mimo że są obliczane na podstawie stopy lombardowej ogłaszanej przez RPP, która również została obniżona w ostatnim czasie, to jednak przepisy podatkowe przewidują, że stawka odsetek za zwłokę od zaległości podatkowych nie może być niższa niż 8%. Taki poziom odsetek utrzymuje się już od wielu lat, a konkretnie od 9.10.2014 r., kiedy stopa lombardowa została obniżona do 3%.

W częściach IV–IX odnieśliśmy się do ważnych zmian z 2019 i 2020 r., które mają wpływ na zamknięcie roku. W tym zakresie należy wskazać m.in.:

- 1) **ustawę z 15.3.2019 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r. poz. 675)**, która wprowadziła obowiązek (rozłożony w czasie) posługiwania się kasami online umożliwiającymi przesyłanie danych o zarejestrowanych za ich pośrednictwem zdarzeniach do Centralnego Repozytorium Kas, prowadzonego przez Szefa KAS;
- 2) **ustawę z 12.4.2019 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r. poz. 1018)**, która wprowadziła z dniem 1.9.2019 r. tzw. Białą Listę Podatkową. Ustawodawca przewidział możliwość uwolnienia się od negatywnych skutków dokonania przelewu na rachunek bankowy nieumieszczony w Wykazie. By zniwelować niepożądane skutki, podatnik zobligowany jest złożyć zawiadomienie ZAW-NR o zapłacie należności na rachunek spoza Wykazu do naczelnika urzędu skarbowego właściwego dla wystawcy faktury w ciągu 3 dni od dnia zlecenia przelewu. Wspomniana niżej ustawa z 5.6.2020 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2020 r. poz. 1065) wydłuża termin składania zawiadomienia ZAW-NR z 3 do 7 dni;
- 3) **ustawę z 4.7.2019 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r. poz. 1520)**, która zastąpiła dotychczasową formę deklaracji VAT nową formą JPK (JPK_VDEK). Z uwagi na sytuację związaną z epidemią COVID-19 w Polsce termin wprowadzenia tych zmian został przesunięty na 1.10.2020 r. dla wszystkich podmiotów. Tym

samym dotychczas obowiązujący plik JPK_VAT oraz deklaracje VAT-7 zostały zastąpione nową strukturą połączoną: JPK_V7M i JPK_V7K, jako dokument elektroniczny wspólny dla deklaracji VAT i ewidencji VAT, wysyłany w terminie właściwym na złożenie deklaracji VAT (wspólna tzw. schema dla deklaracji i ewidencji VAT), z wachlarzem nowych oznaczeń i symboli wprowadzonych do części deklaracyjnej i ewidencyjnej. Ustawa ta ograniczyła również prawo do wystawiania faktur na podstawie paragonu tylko do przypadków, w których paragon zawiera NIP podatnika;

- 4) **ustawę z 4.7.2019 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1394)**, która wprowadziła zwolnienia z podatku dochodowego dla osób do 26 roku życia. Ustaliła limit kwoty podlegającej zwolnieniu w ramach ulgi dla młodych. Wyłączyła stosowanie zwolnienia w wysokości 30% diet w stosunku do dochodów osób korzystających z ulgi dla młodych;
- 5) **ustawę z 19.7.2019 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1649)**, która wprowadziła od 1.1.2020 r. tzw. ulgi na złe długi na potrzeby rozliczeń podatków dochodowych – mechanizm funkcjonujący już wcześniej na gruncie przepisów o VAT. Czasowe zmiany w stosowaniu ulgi na złe długi obowiązują na podstawie tarczy 1.0. Ustawa ta wprowadziła do ustaw podatkowych przepisy, zgodnie z którymi dłużnicy spełniający kryteria określone w tych przepisach są w 2020 r. zwolnieni z obowiązku zwiększania dochodu w ramach przepisów o uldze na złe długi. Te zmiany nie dotyczą natomiast wierzycieli, którzy w dalszym ciągu pozostają uprawnieni do zmniejszenia podstawy opodatkowania lub zwiększenia straty o wartość wierzytelności, która nie została uregulowana przez dłużnika;
- 6) **ustawę z 9.8.2019 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r. poz. 1751 ze zm.)**, która wprowadziła tzw. nową matrycę stawek VAT oraz wiążącą informację stawkową. Na mocy art. 63 tarczy 1.0 stosowanie nowej matrycy stawek VAT zostało odroczone do 1.7.2020 r.;
- 7) **ustawę z 30.8.2019 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r. poz. 1835)**, która wprowadza m.in. zmiany w zakresie zasad ustalania dochodu od niektórych dochodów opodatkowanych według skali podatkowej, które

będą miały wpływ na opodatkowanie dochodów uzyskiwanych w 2020 r. Część z tych zmian weszła w życie 1.10.2019 r. Obejmują one m.in. podwyższenie KUP dla pracowników, obniżenie niektórych stawek podatkowych oraz zmianę zasad obliczania kwoty zmniejszającej podatek;

- 8) **ustawa z 16.10.2019 r. o rozstrzygnięciu sporów dotyczących podwójnego opodatkowania oraz zawieraniu uprzednich porozumień cenowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2200)**, która wprowadziła do polskiej praktyki program współdziałania – nową instytucję współpracy podatników i organów podatkowych. Program ten opiera się na podjęciu przez podatnika ścisłej współpracy z administracją podatkową. W ramach tej współpracy podatnik będzie zobowiązany do przekazywania organom podatkowym wielu dodatkowych informacji, w zamian za co może oczekiwać specjalnego traktowania w razie pojawienia się ewentualnych błędów i nieprawidłowości w rozliczeniach podatkowych;
- 9) **ustawę z 28.5.2020 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy o podatku od towarów i usług, ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2020 r. poz. 1106)**, która wprowadziła od 1.7.2020 r. zmiany w zakresie transakcji wewnątrzspółnotowych oraz magazynów *call-off stock*. Ustawa ta wdraża do polskiego porządku prawnego zmienioną dyrektywę 2018/1910. Państwa członkowskie UE zostały zobowiązane do implementacji przepisów zmienionej dyrektywy 2018/1910 do krajowego porządku prawnego do 31.12.2019 r. Polska nie wdrożyła jednak na czas tych przepisów. Nie oznacza to jednak, że podatnicy nie mieli możliwości skorzystania z uproszczeń przewidzianych w dyrektywie już przed wejściem w życie ustawy z 28.5.2020 r. Ministerstwo Finansów w komunikacie z 23.12.2019 r. w sprawie implementacji zmienionej dyrektywy VAT poinformowało, że podatnicy w okresie przejściowym, tj. od 1.1.2020 r. do dnia wejścia w życie przepisów implementujących dyrektywę, będą mogli stosować przepisy wynikające z dyrektywy 2018/1910 albo ustawę o VAT. Wybrane przepisy podatnik powinien jednak stosować konsekwentnie we wszystkich aspektach związanych z rozliczeniem VAT danej transakcji;
- 10) **ustawę z 5.6.2020 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2020 r. poz. 1065)**, która wprowadziła m.in. zmiany w zakresie sankcji za dokonanie zapłaty na rachunek kontrahenta

nieznajdujący się na białej liście oraz małą klauzulę przeciwko unikaniu opodatkowania, dotyczącą tzw. hipotetycznych kosztów pozyskania kapitału zewnętrznego.

Obecnie w Sejmie trwają prace nad kolejnymi, licznymi zmianami podatkowymi, które jednak nie mają wpływu na zamknięcie 2020 r.

W publikacji odnieśliśmy się również do wielu kwestii technicznych i organizacyjnych ważnych w procesie zamknięcia roku. Harmonogram związany z zamknięciem rocznym obejmuje w szczególności weryfikację uprawnień do stosowania uproszczeń w sprawozdaniu finansowym dla jednostek mikro i małych, podpisanie umowy o badanie sprawozdania finansowego za 2020 r. czy listy kontrolne związane z badaniem sprawozdania finansowego. W zakresie podatkowym warto zwrócić uwagę na listy procedur weryfikujących rozliczenia podatku dochodowego od osób prawnych i VAT za zakończony rok.

W kontekście dokonanych zmian w prawie bilansowym trzeba podkreślić fundamentalną zmianę w zakresie e-sprawozdań finansowych. Podatnicy cały czas zwracają się ze swoimi wątpliwościami do Ministerstwa Finansów – zadają wiele pytań i oczekują na nie odpowiedzi. W opracowaniu udzielamy szczegółowych komentarzy do odpowiedzi Ministerstwa Finansów oraz podpowiadamy, jak uporać się z przekazaniem tego sprawozdania w formacie elektronicznym. Z tematem e-sprawozdań finansowych wiąże się zagadnienie JPK, o którym wspominałem powyżej.

Warto wprowadzić do bieżącej pracy księgowego zarządzanie danymi w plikach JPK, to te dane będą bowiem głównym przedmiotem kontroli prowadzonych przez urzędy – propozycję takich narzędzi zawarliśmy w opracowaniu.

Z wielu analizowanych kwestii chcemy podkreślić te, które mogą dawać odpowiedzi na następujące pytania:

- 1) jak prawidłowo przygotować i przekazać sprawozdanie finansowe w wersji elektronicznej,
- 2) jak działa aplikacja Ministerstwa Finansów dla potrzeb przygotowywania e-sprawozdań,
- 3) jak skorzystać z JPK_KR do sporządzenia bilansu i rachunku zysków i strat dla potrzeb sprawozdania finansowego (**do książki stworzono specjalną stronę zamkniecieroku2020.beck.pl z której można ściągnąć plik programu Excel do wczytania przygotowanego JPK_KR, co pozwoli na sprawdzenie poprawności sporządzenia sprawozdania finansowego**),
- 4) co od 1.1.2020 r. zmieniło się w zakresie ulgi na złe długi (zarówno w VAT, jak i w CIT),
- 5) jakie są nowe zasady rozpoznawania kosztów i przychodów podatkowych w związku z wykorzystaniem samochodów osobowych,
- 6) jakie są zasady wypełniania formularza MDR-1, zawierającego informację o schematach podatkowych,
- 7) w jakich sytuacjach można skorzystać z ulgi IP Box oraz ulgi B+R,
- 8) co zmieniło się w obowiązkach dokumentacyjnych oraz sprawozdawczych w zakresie cen transferowych,
- 9) jakie są zasady rozliczania podatku od przychodów z budynku w stanie prawnym obowiązującym od 1.1.2020 r.,
- 10) jakie są ograniczenia w zaliczaniu do kosztów wydatków na nabycie usług niematerialnych,
- 11) jakie są ograniczenia wysokości zaliczanych do kosztów uzyskania przychodów odpisów amortyzacyjnych od niektórych wartości niematerialnych i prawnych oraz wydatków z tytułu korzystania z opłat i należności licencyjnych,
- 12) jak prawidłowo rozdzielić przychody i koszty podatkowe na te związane z działalnością podstawową oraz na te wynikające z zysków kapitałowych,
- 13) jak wygląda ujęcie bilansowe i podatkowe aportów w księgach wnoszącego aport i otrzymującej go spółki,
- 14) jak zmieniły się interpretacje podatkowe i wyroki sądowe w sprawie podatkowych skutków kar umownych,
- 15) jak obliczać koszty finansowania dłużnego zaliczane do kosztów uzyskania przychodów na podstawie regulacji zastępujących przepisy o tzw. cienkiej kapitalizacji,
- 16) jakie są nowe zasady zaliczania wierzytelności do kosztów uzyskania przychodów,
- 17) jakie są zasady ochrony danych w działach księgowych,
- 18) jak rozliczyć straty z lat ubiegłych w księgach podatkowych i rachunkowych,
- 19) jak stosować obniżoną stawkę CIT,
- 20) jakie dochody (przychody) osiągane na terytorium Polski przez nierezydentów podlegają opodatkowaniu u źródła w Polsce,
- 21) jakie są zasady zwolnień z podatku u źródła i jak stosować umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania,
- 22) jak interpretować pojęcie rzeczywistego właściciela należności oraz co w praktyce oznacza wymóg dochowania należytej staranności przez płatnika podatku u źródła,
- 23) jakie są obowiązki sprawozdawcze płatnika podatku u źródła,
- 24) jak zaliczyć do kosztów podatkowych podatek u źródła zapłacony przez kontrahenta,
- 25) jakie są możliwe podatkowe skutki opóźnień w wypłacie dywidendy,
- 26) jak postąpić w przypadku, gdy weryfikacja kontrahenta okazała się negatywna – kontrahenta

- brak w Wykazie podatników VAT (białej liście podatkowej),
- 27) czy jednostka powinna stosować pieczętkę w celu weryfikacji, że kontrahent znajduje się na białej liście;
 - 28) czy zrobić wydruk w dniu płatności i podpinać go pod fakturę,
 - 29) czy w przypadku 11 płatności (każda po 1600 zł), których suma wynosi 17 600 zł, dokonywanych przez spółkę na rzecz jednego kontrahenta trzeba weryfikować jego dane z białą listą,
 - 30) czy w przypadku kilku płatności (każda poniżej 15 000 zł), których suma przekracza 15 000 zł, dokonywanych przez jednostkę na rzecz jednego kontrahenta trzeba weryfikować dane kontrahenta z białej listy,
 - 31) czy w nowym JPK_VAT każda faktura zakupu i sprzedaży będzie musiała zawierać kod GTU,
 - 32) kto ma dokonywać opisu na dokumentach sprzedaży w zakresie kodów GTU i nowych oznaczeń literowych,
 - 33) czy wystawiając faktury zaliczkowe należy stosować oznaczenie GTU,
 - 34) czy refakturowanie usług, do których – gdyby usługi świadczyć samodzielnie – zastosowanie miałyby oznaczenie GTU, także podlega oznaczeniu odpowiednimi GTU,
 - 35) czy refaktura za energię elektryczną też musi być oznaczona kodem GTU,
 - 36) jak należy ujmować faktury korygujące w nowym JPK_V7M i JPK_V7K, które korygują towary/usługi nieobjęte oznaczeniami GTU, gdy faktura pierwotna zawierała towary/usługi, do których stosuje się oznaczenia GTU,
 - 37) czy należy wskazać GTU, jeśli spółka dokona okazyjnej sprzedaży samochodu (środek trwały);
 - 38) w jakim terminie oraz w jaki sposób sprzedawca powinien przypisać właściwe oznaczenie GTU dla dokonywanej sprzedaży,
 - 39) który kod powinien zastosować podatnik do pozycji ujętej na fakturze VAT, jeśli w danym okresie rozliczeniowym świadczy usługi reklamowe,
 - 40) czy usługi budowlane, remonty i przebudowy budynków podlegają oznaczeniu GTU_10 – budynki, budowlę i grunty,
 - 41) czy kody grup towarów i usług GTU, które służą do oznaczenia pozycji w ewidencji sprzedaży, należy stosować również do transakcji zakupu skutkujących pojawieniem się VAT należnego,
 - 42) czy GTU należy oznaczać także sprzedaż używanych towarów, do których wymagane jest zastosowanie tych kodów,
 - 43) czy GTU_06 zawiera sprzedaż starego komputera,
 - 44) czy transakcję dostawy towarów wraz z transportem, jako elementem cenotwórczym, gdy z umowy wynika, że dostawca musi dostarczyć towar we wskazane miejsce, należy oznaczyć GTU_13,
 - 45) jak prawidłowo raportować w nowym JPK_VAT z deklaracją transakcje dotyczące świadczenia usług, które nie są dokumentowane fakturą (np. obciążenie swojego pracownika w firmie za prywatne rozmowy telefoniczne na podstawie billingu miesięcznego, który jest przygotowywany przez Dział Administracji),
 - 46) jak wypełnia się pola NrKontrahenta i KodKrajuNadaniaTIN oraz NrDostawcy i KodKrajuNadaniaTIN w nowym pliku JPK_VAT z deklaracją – dla transakcji krajowej,
 - 47) czy oznaczenia wprowadzone w nowym JPK_VAT z deklaracją, np. MPP, GTU, dotyczą również faktur wystawionych w okresach przed 1.10.2020 r. (np. faktura za wrzesień 2020 r.), lecz z racji powstania prawa do odliczenia dopiero w listopadzie 2020 r. będą ujęte do rozliczenia w strukturze JPK_V7M za listopad.
- Mamy nadzieję, że – podobnie jak w latach poprzednich – to opracowanie okaże się pomocne zarówno w prawidłowym zamknięciu rocznym ksiąg rachunkowych, jak i w rozliczeniu podmiotów w zakresie podatków bezpośrednich i pośrednich oraz innych danin. Oczywiście zdajemy sobie sprawę, że żadne opracowanie nie jest doskonałe, dlatego prosimy o wszelkie sugestie, uwagi czy też pytania, dzięki którym będziemy mogli ulepszyć (zmodernizować) tę pracę, a nie jedynie „remontować” jej treść (mówiąc językiem odwołującym się do nakładów na środki trwałe). Powodzenia w zamknięciu rocznym!
- Wzory dokumentów pomocne do zamknięcia rocznego są dostępne do pobrania na stronie zamkniecieroku2020.beck.pl

Artur Hołda

[Przejdź do księgarni →](#)